
Centrum pro teoretická studia

Studium

- **Dlouhodobá strategie centra v oblasti udržitelného rozvoje**
Není třeba rozsáhle argumentovat trvale sestupnou tendenci všech ukazatelů kvality životního prostředí a dlouhodobé neudržitelnosti současného životního stylu. Přestože vědecká obec nabádá k uskromnění způsobu života již celé dekády, tento apel je obvykle chápán jako výzva k osobnímu rozhodnutí, které by nemělo kolidovat se samotnou individuální svobodou. Protože se dlouhodobě ukazuje, že v rovině individuálního přístupu nelze negativní civilizační dopad efektivně zvrátit, v poslední době přijímají strategii environmentálně zodpovědného přístupu i mnohé veřejné instituce, jako reflexi stavu ohrožení člověkem ovlivňovaných klimatických změn, některé zřizují i environmentální či klimatické skupiny.
[Centrum pro teoretická studia](#)
- Workshop: **Fire and the Anthropocene: A Long-Term Perspective on Ecological Creativity, Kananaskis Field Station, University of Calgary, Kanada, 25.–28. 9. 2019**, Petr Pokorný & Jan Turek, Mezi Prérií a Skalistými horami. Příroda a lidé jihozápadní Alaberty; CTS jako spolupořadatel. Petr Pokorný a Jan Turek oblast navštívili v rámci workshopu „Fire and the Anthropocene, který se konal na terénní stanici University of Calgary v údolí Kananaskis. Diskutovala se následující témata: Jak identifikovat praktiky dávného požárového managementu krajiny a jejich ekologické dopady? Do jaké míry tento dávný management utváří její dnešní podobu? Co tato dávná „ekologická kreativita“ znamená pro koncept Antropocénu?
- Spolupráce na seminářích: [Rudolphův seminář kvartérní paleoekologie](#), PŘF UK, garant: Petr Pokorný, P. Kuneš.
- Spolupráce na přednášce: **Ekologie člověka v kvartéru** (garant PhDr. Mgr. Petr Šída, Ph.D.) na Katedře antropologie, PŘF MU, Brno - přednáší Petr Pokorný.

Věda a výzkum

- **Trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti** je přímou součástí odborného zaměření centra, a sice v rámci řešení našeho institucionálního programu Progres:
Progres (Q50) –Transdisciplinární výzkum antropocénu (koordinátor programu: Doc. Petr Pokorný). Témata analyzovaná a diskutovaná v rámci tohoto projektu přímo souvisejí s impaktem člověka na přírodní prostředí a vývoj klimatu. V rámci projektu jsou rozvíjeny teorie trvale udržitelného rozvoje lidských komunit na planetě ve vztahu k měnícím se podmínkám celého spektra světových ekosystémů. Na podzim roku 2020 byla připravena do tisku na toto téma rozsáhlá kolektivní monografie s titulem **ANTROPOCÉN** (editoři P. Pokorný a D. Storch, nakl. Academia), k jejíž tvorbě přispěla velká část členů CTS.
- **Vztah člověka k vývoji klimatu a k přírodnímu prostředí je nedílnou součástí dalších grantových projektů řešených v rámci CTS**
 - **Centrum pro výzkum dynamiky biodiverzity II**
2018–2023, Univerzitní výzkumná centra Univerzity Karlovy (UNCE) č. UNCE/SCI/005
Vedoucí řešitelského týmu za CTS: Prof. David Storch
[Centrum pro výzkum dynamiky biodiverzity](#)
 - **Příroda a kultura: Historické, kulturní a biologické koncepce lidské přirozenosti**
2018–2023, Univerzitní výzkumná centra Univerzity Karlovy (UNCE) č. UNCE/HUM/025
Vedoucí řešitelského týmu za CTS: Dr. Karolína Pauknerová
[Centrum pro teoretická studia](#)
 - **Rovnovážná teorie dynamiky biologické rozmanitosti - makroekologická perspektiva**
2020 - 2024, GA ČR EXPRO 20-29554X, hlavní řešitel: **Prof. David Storch**
[Centrum pro teoretická studia](#)
 - **Úpadek lesních ekosystémů v mladším holocénu: Příčiny, průběh a důsledky pro biologickou rozmanitost**
2017–2019, GAČR 17-07851S, hlavní řešitel: Doc. Petr Pokorný
[Centrum pro teoretická studia](#)
 - Přednášky které přímo, nebo v širších souvislostech zohledňují vztah člověka k přírodnímu prostředí a podmínky pro zajištění trvalé udržitelnosti civilizačního vývoje.
 - Workshop: **Fire and the Anthropocene: A Long Term Perspective on Ecological Creativity**, Kananaskis Field Station, University of Calgary,

Kanada, 25. – 28. 9. 2019 (**Petr Pokorný; Jan Turek**; CTS jako spoluřadatel).

- Seminář: **Rudolphův seminář kvartérní paleoekologie**, PŘF UK, Praha (garant: **Petr Pokorný** spolu s **P.Kunešem**).
- Spolupráce na přednášce: **Ekologie člověka v kvartéru** (garant P. Šída) na Katedře antropologie, PŘF MU, Brno (přednáší **Petr Pokorný**).
- **CTS kvalitně medializuje problém trvale udržitelného rozvoje**. To dokládá dlouhá řada veřejných vystoupení jeho členů v médiích a na přednáškách pro odbornou i laickou veřejnost – jde zejména o pravidelná vystoupení **Prof. Davida Storcha** a **Doc. Petra Pokorného**.

Prof. David Storch je zároveň místopředsedou České společnosti pro ekologii, která k tématům udržitelného rozvoje opakovaně zaujímá veřejná stanoviska a organizuje pravidelnou konferenci.

- **Opatření v instituci**

Institut péče řádného hospodáře vyžaduje, aby byl majetek instituce spravován řádně a aby byl dále zhodnocován. Je však zřejmé, že environmentální opatření nepřináší okamžitý zisk a v mnoha případech majetek nezhodnocují, naopak se mohou zdát ekonomicky neproduktivní. Jsme ale hluboce přesvědčeni, že jde o nezbytnou investici do budoucnosti a trvalé udržitelnosti života. S tím také souvisí dlouhodobě prosazovaná environmentální politika CTS. CTS nepředstavuje svou aktivitou primárního znečišťovatele životního prostředí, o to více se ale může zaměřit na institucionální zvyky a pravidla životního stylu, který ve svém důsledku přináší závažné dopady na ekosystém. V úrovni každodenního fungování instituce a zvyklostí pracovního kolektivu jsou v CTS uplatňována následující opatření:

- Postupná výměna dosluhujících světelných zdrojů za nízkoenergetické.
- Užívání dávkovače pitné vody a úplné vyloučení jednorázových plastových nádob.
- Důsledné třídění a recyklace plastů a papírového odpadu.
- Maximální upřednostnění práce s elektronickými dokumenty, minimalizace tisku a druhotné užití makulatury.
- Počítače, tiskárny a kopírky důsledně přepínáme do úsporného režimu a s výjimkou serveru vypínáme při odchodu.
- Tam, kde lze nahradit cestování a osobní účast na jednáních, upřednostňujeme internetový přenos (týká se například konkurzů na postdoktorandská místa po SKYPE pro zahraniční účastníky).
- V přepravě na služební cesty jsou jednoznačně upřednostňována vlaková spojení.
- Ke každodenní dopravě do zaměstnání využívají zaměstnanci téměř výhradně hromadnou dopravu, kola, ve dvou případech elektromobil.
- Zimní teplotu v prostorách CTS udržujeme v nízkých mezích, striktně pod 22 °C.
- Při úklidu prostor CTS preferujeme čisticí prostředky na ekologicky šetrné bázi.
- Zcela jsme vyloučili jednorázové laboratorní pomůcky a materiál.
- Používání myčky nádobí (A+++) s výraznou úsporou vody.